

dóna, per nom d'aquest grup de plantes, només *ginesta d'escombres* per al *sarothamnus vulgaris*. Potser hi ha doncs quidproquo i és Laguna el qui dóna *godua* com a nom de la planta (segons una nomenclatura diferent). Crec que no es troba enlloc en la *Flore Pop. de la France*, de Rolland; on, com a noms catalans només trobo *ginesta verda* i *herba de balhester*, segons Companyó, en els Pyr.-Or., per al *Sarothamnus vulgaris*; bàlec segons Vayreda a la Vall de Núria, per al gènere *Genista*, i *argelaga* segons Costa, a «Catalunya», per a la *Genista Scorpius* (volum IV, pp. 91, 92, 98, 106). — 2 També tinc una nota d'haver vist i anomenat la «*gòdoa*: mata molt flairosa que es fa en les garrigues, semblant al bruc», quatre anys abans, a les muntanyes de Tossa de Mar; però aquesta nota és escrita de memòria deu anys més tard i no me'n puc fiar gaire, no fos que hi hagués lapsus mnemònic amb *módega*, que no fóra jo el primer que posa junts els dos noms, com veiem per Colmeiro. — 3 Els senyals són que es tracta d'un nom indígena americà, d'alguna llengua de l'Equador o de Venezuela: hi ha notícies des de 1565 referents a aquest país i des de 1653 relatives a l'Equador; no és que facin constar clarament que és mot dels idiomes indígenes, però sembla entendre's així; veg. el meu llibre, s. v. Tampoc la greu divergència botànica, ni la del vocalisme *gua/gó*, permeten conservar gaire dubtes sobre la certitud d'una semblança casual. — 4 Cosa no gens inversemblant. Només en tinc a mans, nota, d'un de pertanyent al terme de Quart de les Valls (1961): *El Codoval* és una serra baixa de garrigues que puja a l'O. del poble. El canvi de G- en g- fóra efecte normal de l'arabització. — 5 És la que conté la frase *gúdua deitzdea* d'impressionant aire basc, en la qual s'ha cregut reconèixer el mot basc *gudu*-a 'la guerra', que ha donat lloc a una cèlebre polèmica, entre els qui afirmen (Pio Beltrán) i els qui neguen, com Caro, savis certament més crítics, i que en definitiva no van gaire menys a les palpenques que tots ple-gats. — 6 Tant en Colmeiro (p. 289) com en Costa (p. 74) comencen on s'acaben les lleguminoses. La gavarrera i la gerdera, que són rosàcies, tenen una talla i un hàbitat quasi iguals que el bàlec o *gòdua*. — 7 Observem que hi ha duplicació de la ll en una de les fonts mss. i duplicació de la bb en dues: això podria ser reflex imperfecte (però comprensible en un nom estranger) d'una -dd- doble, que fóra font acceptable de la -d- intervocàlica conservada en català.

Goècia, V. goètic Goenga, V. vànova

GOÈTIC, 'pertanyent a l'encanteri o a la màgia', pres del gr. γοητικός id. □ 1.ª doc.: 1868 [SLit. Costa].

DERIV.: Goècia, gr. γοητεία id. [1868].

GOETITA, mineral anomenat en memòria de Goethe. □ 1.ª doc.: 1868 [SLitCosta].

+Gofellut (DAmen.), V. grofollut

GÒFIA, veg. nota 2 al DCEC (GOFO).

GOFRAR, pres del fr. *gouffrer* id. [S. XVI], derivat de *goufre* [S. XII], 'cert pastís', 'bresca de mel', d'origen germànic. □ 1.ª doc.: 1917, DOrt.

DERIV.: Gofrat [id.].

Goget o guget, V. gavet Goial, V. GOJA

GOIG, del ll. GAUDIUM id., derivat de GAUDĒRE 'gaudir, fruit'. □ 1.ª doc.: orígens (*Homilies* etc.).

«Per les coses peridors no vulams lo *gog* del durable paradís perdre, ni per les vanitats del secle, qui g<u>ian om a les penes d'infern», *Hom.*, 1v23. «Aquell donzell feya molt gran *goig* a son pare, e totes vegades que lo veyia, e totes ayntantes vegades que lo membrava, sentia-s alegre en son coratge», Lluïl (*Merav.*, Ag. I, 162); «haguem-ne gran *goig* e gran alegria», Jaume I (Ag., 248); «no ha en lo món ten gran *goig* com és haver pler de cor», «los contemplatius, cant són bé ardents e alt levats en les maravelles del Altisme, tots són fora de si matexs, e criden, e canten, e ballen, per sobres de *goig* que han, contemplan las magnificències eternals que Déus los dóna a sentir en esta present vida», Eiximenis (*Dones* I, 53; *Terç*, 275v); «altres coses semblants pots legir en les històries antigues, en les quals trobarà moltes coses de *goig* e moltes de dol», Genebreda (*Boeci*, Ag., 64; i altres, pp. 68, 72).

Els quatre-centistes: «digau-me, senyor, és aquest lo *goig* e consolació que yo sperava de vostra senyoria?», «què'm valen a mi los béns ni les riqueses, puix só destituida de tot *goig*, plaer e consolació?»; «axí hajau *goig* e consolació del que amau, dix lo hermità, com he plaer que de tantes nobles festes que són stades fetes, és stat Tirant vencedor del camp», JoMartorell (Ag. I, 15, 65, 183; Riq., p. 148); «Eva: mal *goig*, / maldició, / perdició / e remor d'ossos, / boca e mossos, / plor, se interpreta», JRoig (*Spill*, 10350).

Goig ha estat un mot usual sempre fins als últims extrems de la llengua, N., S. i fins Eiv. (PzCabr.); i sense variants fonètiques, llevat de Pallars i Ribagorça, on diuen *gòj* d'acord amb la fonètica dialectal: «no us en veureu *gòj*» 'no en gaudireu' frase interessant que he sentit a tres pobles de la rodalia de Sort (fins a Freixa, ja a la ratlla de l'Urgellet, 1959), usada també per NOLLER: «vès quin *goig* se'n va veure don Josep de son fill». Mentre que a Tornafort, amb el mateix valor anoto «*abér-ne gòj*» 'gaudir-ne' (1959), frase que ja hem vist en Jaume I, Eiximenis i JoMartorell.

Fe gòj és la forma que pren a Ribagorça la frase equivalent de 'agradar' («me fan *goy* ixes castanyetes») a Benasc, Ferraz, 65, «no us pensets que sigo tan curto / que tamé me fa *gòj* convidà» allí mateix, que anoto d'un versificador local, (1965). *Fer goig* i formes paral·leles ja l'hem vist en Lluïl, i ha seguit robust en la llengua literària de la Renaix.: «les cireres s'hi gron-